

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2018

Marking Scheme

Swedish

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Rättningsmall

(300 poäng)

Del I

1. Förklara dessa ord och uttryck såsom de används i texten.

(5 poäng)

(a) betraktades- *ansågs, bedömdes, tycktes*

(b) prylar- *saker, grejor, föremål*

(c) dess mörkaste vrår- *de mörkaste skrymslen, det allra mörkaste, något fult, negativt som är gömt/ dolt, något man inte vill eller vågar visa*

(d) lotsa- *leda, vägleda, ledsaga, hjälpa*

(e) ägnar- *ägnar sig åt, sysslar med, håller på med, bedriver, utövar*

2. Vilka kallades för "digitala infödingar"?

(5 poäng)

Det är den första generationen barn som är uppfödd med datorer och internet.
Det är de som är födda runt år 2000.

3. Jämför barn och ungas situation tillbaka i tiden med idag utifrån artikeln.

(5 poäng)

Några exempel:

-Den tekniska utvecklingen har gått fort: idag har majoriteten av alla tvååringar varit på nätet och nästa alla elvaåringar har en smart-phone.

-För ca 15 år sedan var det extremt med mer än tre timmars internetanvändning per dag medan det idag är normalt.

-De som förr kände sig ensamma kan idag via internet komma i kontakt med många andra med samma problem.

-Många barns sovrum är idag fulla med datorer, mobiler och andra IT-produkter. Utan att lämna rummet har de nu kontakt med hela världen.

-Den tidigare skylten "tillträde förbjudet" som kunde stå på barns dörrar finns i dag i deras datorer i form av hemliga inloggnings.

4. Kommentera vad som menas med rubriken.

(5 poäng)

"Forskare om nätet: Som att lämna barn ensamma i bar"

Det är en kritik: Föräldrar ger barn datorer, mobiler och andra IT-produkter så att barnen tidigt och ständigt kan vara på nätet. Problemet är att barnen lämnas ensamma med internet, utan att

föräldrarna vet vad de ser eller med vilka de kommer i kontakt med. Baren används här som en liknelse: lika fel som att lämna barn ensamma på en bar, utan föräldrar/ andra vuxna som de känner, lika fel är det att lämna dem ensamma på nätet. Baren är en plats för vuxna- och mycket på internet tillhör också vuxenvärlden.

5. Kommentera citatet nedan och förklara kortfattat din egen åsikt. (5 poäng)

”Och även om barnen når hela världen från sina rum, känner sig föräldrarna trygga eftersom deras 14-åringar ”i alla fall inte är ute på stan och super””.

Det är en kritik i form av ironi: föräldrarna lurar sig själva/ invaggas i en falsk trygghet, eftersom de tror att de har uppsikt över sina barn så länge de är hemma, men i själva verket vet de inte alls vad barnen har för sig när de är ute på nätet. Att barnen tycks vara skötsamma på sina rum kan ändå innebära problem.

6. Nämn för- och nackdelar med barns och ungdomars internetanvändning utifrån artikeln och skriv vad du tycker om det. (5 poäng)

Ett utmärkt svar väger fördelar mot nackdelar med relevanta exempel och kandidaten drar av detta resonemang en välavvägd slutsats.

Fördelar: Internet kan hjälpa barn som är isolerade/ ensamma av etniska, religiösa och sexuella skäl att komma i kontakt med likasinnade/ andra barn i samma situation.

Det finns många möjligheter på nätet idag tack vare kreativa och intressanta sajter.

Nackdelar: Det finns flera risker med internet, där barn kan bli kontaktade av okända personer, där de ser/ kommer i kontakt med porr/ sexuellt störande bilder, hat/ hatiska budskap/ meddelanden/ näthat, sidor som inspirerar till ätstörningar eller självsador/ självska debeteende.

Internet kan befästa könsroller.

Del II (30 poäng)

Kommentera detta citat och uttryck dina tankar med ungefär 100 ord:

”Jag trodde att 2000-talet skulle bli annorlunda och öppna upp för vidgade könsroller (...).”

Sonia Livingstone uttrycker besvikelse: i stället för att skillnaderna mellan könen skulle minska eller ändras, har internet förstärkt/ befäst den traditionella bilden. Klichéer om tjejer/ kvinnor och killar/ män sprids nu ständigt via nätet. Skönhetskrav och kroppsfixering är hela tiden närvarande. Sonia Livingstone är kritisk till att unga sprider budskap om vikten av att se bra ut för att bli framgångsrik. Enligt henne är det reaktionärt/ bakåtsträvande och kommersiellt.

Kandidaten kommenterar citatet och förklarar Sonia Livingstones besvikelse och kritik. Kandidaten utvecklar sina egna synpunkter, där han eller hon håller med, helt eller delvis, eller vänder sig mot

Livingstones åsikter. Kandidaten diskuterar fritt och kommer med egna exempel som stöd för sitt resonemang.

Del III

(40 poäng)

Skriv en uppsats på ungefär 300 ord där du redogör för dina tankar om ett av de två ämnena nedan.

1. Den som är god vän med alla är inte vän med någon- Drottning Kristina

Eller

2. "Kläderna gör mannen". Håller du med om detta?

Anmärkning:

I del II och III kommer följande kriterier att vägas in i betygssättningen:

- 1. **Ett tydligt syfte** – kandidaten har förstått frågan och vet hur den ska besvaras – 30%.*
- 2. **Ett sammanhängande svar** – kandidaten använder relevant och lämplig fakta ur materialet på ett strukturerat och meningsfullt sätt – 30%.*
- 3. **Språklig klarhet** – kandidaten uppvisar en språkbehandling som med tydlighet och med visst flyt kan uttrycka dennes idéer – 40 %.*

